

STORTINGET

Innst. 154 S

(2019–2020)

Innstilling til Stortinget
fra næringskomiteen

Dokument 8:183 S (2018–2019)

Innstilling fra næringskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bengt Fasteraune og Marit Knutsdatter Strand om å styrke fjellandbruket og videreutvikle forskningsstasjonen Løken i Valdres

---

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen om å sikre videreutvikling av forskningsstasjonen Løken i Valdres for forskning og utvikling for fjellandbruket.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteen merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsunn Lyngedal, Cecilie Myrseth, Nils Kristen Sandtrøen og Terje Aasland, fra Høyre, Margunn Ebbesen, Guro Angell Gimse, Kårstein Eidem Løvaas og Tom-Christer Nilsen, fra Fremskrittspartiet, Morten Ørsal Johansen og Bengt Rune Strifeldt, fra Senterpartiet, Geir Adelsten Iversen og lederen Geir Pollestad, fra Sosialistisk Venstreparti, Torgeir Knag Fylkesnes, fra Venstre, André N. Skjelstad, og fra Kristelig Folkeparti, Steinar Reiten, viser til Representantforslag 183 S (2018–2019) fra

stortingsrepresentantene Bengt Fasteraune og Marit Knutsdatter Strand om å styrke fjellandbruket og videreutvikle forskningsstasjonen Løken i Valdres.

Komiteen viser til at utnyttelse av gras- og beiteressurser i fjelltraktene, og en utvikling av disse, er en viktig del av den samlede matproduksjonen i Norge. Komiteen deler derfor forslagsstillernes syn om at landbruket i Norge trenger gode fagmiljøer som kan bidra til at det fortsatt skal utvikles sortsmateriale spesielt tilpasset fjellområder, særlig med tanke på klimatiske endringer. Likeledes mener komiteen at frømateriale norsk landbruk disponerer, er viktig i omstilling og utvikling av planteproduksjon på norsk grunn og med norske ressurser, med mål om økt norsk matproduksjon og selvforsyning.

Komiteen ser det som viktig for samfunnet at de ressursene som fjellområdene representerer, utnyttes både for å bedre selvforsyningen, styrke grunnlaget for arbeidsplasser i hele landet, ivareta kulturlandskapet på en god måte og opprettholde det biologiske mangfoldet gjennom beitebruk. Komiteen viser til at en jordbrukspolitikk som sikrer et landbruk over hele landet med vedlikehold og oppdatering av kunnskap, er avgjørende for å nå disse målene. Komiteen viser til at forskningsstasjonen ved Løken har bidratt til viktig forståelse som jordbruket og matproduksjonen i Norge har nytte av. Den betydelige karbonbindingen i beitemark, eller utvikling og valg av frøsorter som er best mulig tilpasset ulike klimatiske utfordringer, er eksempler på to områder som det vil være nyttig å få enda bedre kunnskap om i tiden som kommer. Med praktisk og helhetlig forståelse for mat- og jordbruks spørsmål legges også grunnlaget for at det vil kunne tas kloke valg for samfunnet som helhet.

Komiteen har merket seg initiativet fra Norges Vel til å etablere et sterkt og koordinert ressurscenter for det norske fjellandbruket med utgangspunkt i fjellområdenes særtrekk og fortrinn. Initiativtakerne har pekt på en samarbeidsmodell der Løken Gård inngår sammen med andre destinasjoner og institusjoner i fjellregionen.

Komiteen synes initiativtakernes ambisjon om at senteret skal bli et strategisk ressurscenter for utvikling av fjellandbruket, er spennende og vil følge initiativet. Komiteen understreker særlig at prosjektet bør forplikte et mangfold av aktører til et slikt senter, og er overbevist om at flere private aktører vil finne prosjektet interessant.

Komiteen viser til at fjellandbruket har gode forutsetninger for å produsere mat med særpreg og levere naturbaserte opplevelser. Fjellandbruket har derfor særegne fortrinn og markedsmuligheter som bør utvikles og utnyttes.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti er kjent med at Norges Vel leder en prosess med mål om å etablere et sterkt og koordinert senter for det norske fjellandbruket med utgangspunkt i fjellområdenes særtrekk og fortrinn. Øystre Slidre kommune og Norges Vel tok høsten 2018 initiativ til å starte en prosess med å utvikle og samordne et ressurscenter for fjellandbruket. Fjellnettverket, NIBIO, Graminor, NLR, regionen og kommunen stiller seg bak forslaget. Det er behov for utvikling og innovasjon, samt å samordne og utveksle kompetanse og erfaringer knyttet til landbruket i fjellbygdene.

Disse medlemmer mener det er behov for videreutvikling og satsing på gårdsdrift som geografisk, klimatisk og strukturelt er tilpasset naturgitte rammer i fjellområdene, i et samspill med utnytting av fjellområdenes særegne fortrinn og markedsmuligheter. Like viktig blir det å «koble på» og legge konkrete planer for videreutvikling av reiselivsopplevelser og lokal mat som har en naturlig identitet og tilknytning til fjellandbruket. Gjennom en systematisk og strategisk utvikling av potensialet i fjellandbruket kan det utvikles:

- Bærekraftig utvikling av beite- og kulturlandskap
- Bærekraftig matproduksjon og økt selvforsyningsgrad
- Nye plantevekster og dyrking i klimasoner som gir mindre sprøytemiddelbruk og mindre sykdom
- Økt mangfold av mat med spesielle kvaliteter med markedsfortrinn.

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at Løken gård har lange tradisjoner for å være et senter for forskning og utvikling innen fjellandbruket og kan videreutvikles til et nasjonalt senter for utprøving og formidling av driftsformer som styrker markedsmulighetene for fjellandbruket.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen sikre videreutvikling av forskningsstasjonen Løken i Valdres for forskning og utvikling for fjellandbruket.»

Komiteens medlemmer fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen utvikle de markedsmulighetene fjellandbruket har gjennom å utnytte gras-, utmarks- og beiteressursene og gjennom landbruks- og naturbaserte opplevelser, ved å legge til rette for å etablere et nasjonalt senter for fjellandbruk.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen sikre videreutvikling av forskningsstasjonen Løken i Valdres for forskning og utvikling for fjellandbruket.

Forslag fra Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 2

Stortinget ber regjeringen utvikle de markedsmulighetene fjellandbruket har gjennom å utnytte gras-, utmarks- og beiteressursene og gjennom landbruks- og naturbaserte opplevelser, ved å legge til rette for å etablere et nasjonalt senter for fjellandbruk.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av komiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:183 S (2018–2019) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bengt Fasteraune og Marit Knutsdatter Strand om å styrke fjellandbruket og videreutvikle forskningsstasjonen Løken i Valdres – vedtas ikke.

Oslo, i næringskomiteen, den 11. februar 2020

Geir Pollestad

leder

Nils Kristen Sandtrøen

ordfører

